

Методика обмірювань є доволі простою й практично збігається з геодезичною зйомкою місцевості. Але оскільки обмірні креслення складають у більшому масштабі, ніж топографічні плани, точність вимірювань і побудов потрібна вища.

Для отримання обмірного креслення визначають координати всіх характерних точок будівельної споруди звичайним зовнішнім обмірюванням будівлі. Для вимірювань застосовують теодоліт, нівелір, рулетки та мірні стрічки. Метод вимагає великого обсягу обчислень, але вони порівняно прості, для їх виконання доволі звичайного калькулятора.

3. Натурний метод. Найпростіший і протягом тривалого часу єдиний доступний метод обмірювань. Використовують дотепер для обмірювань невеликих будівель (альтанок, павільйонів, інтер'єрів будівель (квартир) і архітектурних деталей, доступних для безпосереднього вимірювання). Під час натурального методу використовують найпростіші вимірювальні інструменти (схили, рівні, лінійки, рулетки і водяний нівелір). Обмірні креслення за даними натурних вимірювань можна виготовити на комп'ютері. Підставою для розрахунку точності обмірів служать будівельні допуски. Незважаючи на свою простоту, метод доволі трудомісткий і вартість робіт у разі його використання може бути істотно вищою, ніж під час обмірювань із використанням інших методів.

Обирання конкретного методу обмірювань залежить від особливостей об'єкта: його форми і розмірів, конфігурації, ступеня необхідної деталізації підсумкових креслень і точності обмірних робіт, розташування об'єкта в системі забудови і ландшафту. На практиці обміри будівель і будівельних конструкцій нерідко проводять за допомогою поєднання всіх трьох методів, що допомагає домогтися високої точності вимірювань та обмірних креслень.

У загальному випадку проведення обмірних робіт містить:

- виконання підготовчих чернеткових замальовок;
- зняття натуральних розмірів і нанесення їх на кроки;
- камеральне виконання обмірних креслень;
- оформлення роботи із застосуванням комп'ютерних програм;
- здавання документації замовнику.

Отже, проектним і будівельним роботам (особливо тим, що проводять із метою реконструкції (або капітального ремонту) виробничих і житлових об'єктів, а також об'єктів громадського призначення або історико-культурної спадщини) передують комплексне обстеження будівлі. Його метою є висновок про поточний технічний стан і придатність будівлі для подальшого використання.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ Мин'юсту України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змін та допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98> (дата звернення: 25.02.2021).
2. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1994. №28. Ст.232 (зі змін та допов.) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12> (дата звернення: 25.02.2021).
3. Журавльов Е. Г., Сутирін Е. Дослідження проблем підготовки експертних кадрів в області виробництва будівельно-технічних експертиз // Известия вузов. Инвестиции. Строительство. Недвижимость. 2016. № 1 (16).
4. Бутирін О. Ю., Статива Е. Б., Чудівіч А. Р. Судова будівельно-технічна експертиза і державний будівельний нагляд: загальні риси, відмінності і основи для взаємодії // Теорія і практика судової експертизи. 2017. № 2 (30). С. 5.

Л. В. Мамонтова,

старший науковий співробітник ННЦ «ІСФМ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», м. Харків, Україна,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9211-5395>, e-mail: MamontovaLudaV@gmail.com

ЩОДО ПЕРЕРАХУНКУ ПЕНСІЙ ПРАЦІВНИКАМ ПРОКУРАТУРИ

Анотація. Визначено законодавство, яке регулює порядок оплати праці та призначення пенсії працівникам прокуратури. Розглянуто питання щодо перерахунку раніше призначених пенсій та деякі особливості проведення судових експертиз, пов'язаних з проведенням перерахунків пенсії в період 2015—2019 років.

Ключові слова: заробітна плата, пенсія, перерахунок пенсії.

Abstract. Legislation has been approved that regulates the procedure for remuneration and assignment of pensions for the prosecutor's office staff. Issues related to recalculation of previously assigned pensions and some features of forensic examinations related to the recalculation of pensions over the period 2015-2019 are considered.

Keywords: salary, pension, pension recalculation.

Аннотация. Определено законодательство, регулирующее порядок оплаты труда и назначения пенсий работникам прокуратуры. Рассмотрены вопросы,

связанные с пересчетом ранее назначенных пенсий и некоторые особенности проведения судебных экспертиз, связанных с пересчетом пенсий в период 2015—2019 годов.

Ключевые слова: заработная плата, пенсия, пересчет пенсии.

Одним із перших законів незалежної України було прийнято Закон України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ [1], ст. 50 якого визначає, що прокурори та слідчі прокуратури знаходяться під захистом закону.

Матеріальне забезпечення працівників прокуратури визначали ст. 49 Закону [1], воно містило заробітну плату та пільги. Заробітна плата прокурорів і слідчих прокуратури складається із посадових окладів, надбавок за класні чини та вислугу років, інших грошових виплат і має забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання службових обов'язків.

В подальшому Закон [1] доповнено ст. 50-1 «Пенсійне забезпечення працівників прокуратури», яка визначила

умови призначення та перерахунку пенсій. Згідно із Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» від 12.07.2001 р. № 2663-III [2] ст. 50-1 Закону [1] було викладено в новій редакції.

Згідно зі ст. 50-1 прокурори та слідчі прокуратури зі стажем роботи не менше ніж 20 років (зокрема, зі стажем роботи на посадах прокурорів і слідчих прокуратури не менше ніж 10 років) мали право на пенсійне забезпечення за вислугу років незалежно від віку. Пенсію призначали у розмірі 80% від суми їхньої місячної (чинної) заробітної плати, що містила всі види оплати праці, на які нараховують страхові внески, одержаної перед місяцем звернення за призначенням пенсії. За кожен повний рік роботи понад 10 років на цих посадах пенсія збільшувалась на 2 %, але не більше ніж 90 % від суми місячного (чинного) заробітку.

Розмір виплат (крім посадових окладів, надбавок за класні чини, вислугу років), що включали в заробіток для обчислення пенсії, визначали за вибором того, хто звернувся за пенсією, за останні 24 календарні місяці підряд роботи, яка дає право на цей вид пенсії, перед зверненням за пенсією або за будь-які 60 календарних місяців такої роботи підряд перед зверненням за пенсією незалежно від наявності перерв протягом цього періоду.

Середньомісячну суму зазначених виплат за 24 та 60 календарних місяців визначали шляхом ділення загальної суми цих виплат за 24 календарні місяці роботи підряд перед зверненням за пенсією чи за 60 календарних місяців роботи підряд, відповідно на 24 або на 60. Коригування зазначених виплат проводили шляхом застосування коефіцієнта загального підвищення розмірів посадового окладу з урахуванням надбавки за класний чин. Посадовий оклад, надбавки за класний чин та вислугу років при призначенні пенсії враховувались в розмірах, встановлених на день звільнення з роботи, що давав право на цей вид пенсії.

Призначені працівникам прокуратури пенсії перераховували у зв'язку з підвищенням заробітної плати відповідних категорій прокурорсько-слідчих працівників. Перерахунок пенсій провадили за документами пенсійної справи, виходячи з розміру місячного заробітку за відповідною посадою, з якої особа вийшла на пенсію, станом на час звернення за перерахунком пенсії.

Такі умови призначення та перерахунку пенсії працівникам прокуратури існували до прийняття нового Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. № 1697-VII [3]. Із його прийняттям та внесенням змін до п. 20 ст. 81 «Пенсійне забезпечення працівників прокуратури» Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 р. № 76-VIII [4] із 25.04.2015 р. змінилися умови перерахунку раніше призначених пенсій. П. 20 ст. 86 Закону [3] викладено в такій редакції: «Умови та порядок перерахунку призначених пенсій працівникам прокуратури визначаються Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з бездіяльністю Кабінету Міністрів України щодо прийняття порядку перерахунку пенсій працівникам прокуратури, протягом майже 5 років колишні працівники прокуратури — пенсіонери не мали права на перерахунок

раніше призначеної пенсії у зв'язку з підвищенням заробітної плати працівникам прокуратури, які працюють.

Лише 2019 р. Рішенням Конституційного суду України (Другий сенат) № 7-р (II)/2019 від 13.12.2019 р. [5] положення ч. 20 ст. 86 Закону [3] зі змінами визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним) та встановлено такий порядок виконання цього Рішення:

« - частина двадцята статті 86 Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року N 1697-VII зі змінами не підлягає застосуванню з дня ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення;

- частина двадцята статті 86 Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року N 1697-VII підлягає застосуванню в первинній редакції:

«20. Призначені працівникам прокуратури пенсії перераховуються у зв'язку з підвищенням заробітної плати прокурорським працівникам на рівні умов та складових заробітної плати відповідних категорій працівників, які проходять службу в органах і установах прокуратури на момент виникнення права на перерахунок. Перерахунок призначених пенсій проводиться з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому настали обставини, що тягнуть за собою зміну розміру пенсії. Якщо при цьому пенсіонер набув право на підвищення пенсії, різницю в пенсії за минулий час може бути виплачено йому не більш як за 12 місяців. Пенсія працюючим пенсіонерам перераховується також у зв'язку з призначенням на вищу посаду, збільшенням вислуги років, присвоєнням почесного звання або наукового ступеня та збільшенням розміру складових його заробітної плати в порядку, передбаченому частинами другою, третьою та четвертою цієї статті, при звільненні з роботи або за кожні два відпрацьовані роки».

Така неузгодженість у законодавстві в період 2015—2019 років змушувала пенсіонерів звертатися до суду за захистом своїх порушених прав на перерахунок пенсій. Ураховуючи судову практику, в період 2015—2019 років згідно з рішеннями судів перерахунок пенсій проводили за нормами ст. 50-1 Закону [1] в редакції, яка була чинною на час призначення пенсії.

Проводячи судові експертизи щодо перерахунку розміру пенсій прокурорським працівникам за нормами ст. 50-1 Закону [1] в редакції, яка була чинною на час призначення їм пенсії, слід приділяти увагу визначенню заробітної плати, із якої обчислюють пенсію.

Під час визначення заробітку для обчислення пенсії перевіряють, чи правильно вказано у довідці, виданій пенсіонеру для перерахунку пенсії, посадовий оклад та надбавка за класний чин за відповідною (прирівняною) посадою, з якої звільнився пенсіонер, а також надбавка за вислугу років, відсоток якої було визначено під час звільнення працівника у зв'язку з виходом на пенсію.

Інші додаткові грошові виплати (надбавки та доплати, зокрема, за роботу з таємними документами, знання та використання в роботі іноземної мови, почесне звання «заслужений», науковий ступень, наукове звання, інтенсивність праці або виконання особливо важливої роботи, премії, індексації заробітку), які надають окремою

довідкою за бажанням пенсіонера за 60 або 24 календарні місяця перед звільненням, коригують на коефіцієнт збільшення посадового окладу з урахуванням надбавки за класний чин.

Особливу увагу слід приділяти розміру пенсії, визначеному Пенсійним фондом як відсоток від середньомісячного заробітку конкретного пенсіонера. У більшості випадків, які стали підставою для звернення пенсіонерів до суду, про проведення судових експертиз щодо здійснених Пенсійним фондом перерахунків пенсії, є неправомірне застосування Пенсійним фондом обмеження максимального розміру пенсії 60 % від заробітної плати, яке введене в дію з 01.01.2015 р. згідно із Законом [4] лише під час первинного призначення пенсії. Визначення розміру пенсії під час її перерахунку проводять із застосуванням відсотку заробітної плати, якій було визначено під час первинного призначення пенсії.

С. Т. Мартиросян,

Национальное бюро экспертиз Республики Армения, г. Ереван, Республика Армения,
e-mail: samtummart52@mail.ru

Н. А. Андреасян,

кандидат биологических наук, Национальное бюро экспертиз Республики Армения, г. Ереван, Республика Армения,
e-mail: andreasyann@mail.ru

А. В. Цаканян,

кандидат медицинских наук, Национальное бюро экспертиз Республики Армения, г. Ереван, Республика Армения,
e-mail: tsakanyan55@mail.ru

К ВОПРОСУ О СРОКАХ ГОДНОСТИ СКОРОПОРТЯЩЕЙСЯ ПРОДУКЦИИ

Аннотация. В статье рассмотрены некоторые вопросы, вызывавшие несоответствие сроков годности широко представленного на потребительском рынке ассортимента молока и молочных продуктов отечественного производства законодательству Республики Армения. Особое внимание уделено обозначенным на этикетке срокам годности и возможным путям продления данного срока. В статье также проанализирован рынок молочной продукции в Республике Армения на предмет законодательно действующим срокам годности, показаны допущенные несоответствия и сделаны выводы о возможном возбуждении административных или уголовных дел без назначения экспертных исследований.

Ключевые слова: молоко и молочные продукты, срок годности, судебная экспертиза.

Abstract. The article considers some issues that caused the discrepancy of the expiration dates of the range of milk and dairy products of domestic production widely represented on the consumer market with the legislation of the Republic of Armenia. It is noted that during forensic examinations in some cases problems arise with overdue food. The article also analyzes the dairy market in the Republic of Armenia for legally valid expiration dates, shows the inconsistencies and presents the conclusions about the possible initiation of administrative or criminal cases without the appointment of expert studies.

Keywords: milk and dairy products, expiration date, forensic examination.

Анотація. У статті розглянуто деякі питання, що викликали невідповідність термінів придатності широко

Список використаних джерел

1. Про прокуратуру : Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1789-12> (дата звернення: 23.02.2021).
2. Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» : Закон України від 12.07.2001 р. № 2663-III. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T012663.html (дата звернення: 26.02.2021).
3. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 24.02.2021).
4. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України : Закон України від 28.12.2014 р. № 76-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-19> (дата звернення: 25.02.2021).
5. Рішення Конституційного суду України (Другий сенат) №7-р (II)/2019 від 13.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va07p710-19> (дата звернення: 25.02.2021).

представленого на споживчому ринку асортимента молока та молочних продуктів вітчизняного виробництва законодавству Республіки Вірменія. Особливу увагу приділено позначеним на етикетці термінам придатності та можливим шляхам продовження цього терміну. У статті також проаналізовано ринок молочної продукції в Республіці Вірменія щодо законодавчих чинних термінів придатності, показано припущені невідповідності та зроблено висновки про можливе порушення адміністративних або кримінальних справ без призначення експертних досліджень.

Ключові слова: молоко та молочні продукти, термін придатності, судова експертиза.

При проведенні в Национальном бюро экспертиз Республики Армения судебно-экспертных исследований скоропортящихся продуктов в последние годы возникают вопросы, касающиеся указанного на упаковке срока годности при условии соблюдения режимов хранения. Большинство скоропортящейся пищевой продукции поступает в отдел экспертиз пищевых продуктов и напитков, как правило, уже с просроченным сроком годности. Между тем компетентные органы, назначающие экспертизу, поднимают вопросы как о пригодности данной продукции на момент представления на экспертизу, так и сохранности качественных характеристик в течение всего периода, указанного на упаковке. Важно подчеркнуть, что для данного случая согласно ст. 7 Закона Республики Армения от 21.06.2014 г. № ЗР-135-Н «О безопасности пищевых продуктов» представленная на экспертизу продукция непригодна, опасна и должна быть запрещена к реализации [1].